

Rap-lyriikka ja nettiloruleikkejä – Nykyajan lasten ja nuorten suullinen perinne

Sanataiteen läänintaiteilija Karoliina Suoniemi
Taiteen edistämiskeskus TAIKE

Nuorten suullinen perinne:

- *Nuorten kulttuurissa elävät rap ja tube-videot
- *Nuorten suullinen kulttuuri pakenee perinteisiä määrittelyitä: esimerkiksi youtubeen tehdyt videot tallentuvat > silti perustuvat puheeseen, kierrättävät samoja teemoja, toisintavat maailmankuvaa
- *Rap elää yhtälailla hetkessä > se tallennetaan usein puhelimeen äänenä, silti itse esitys ja hetkessä syntynyt lyriikka keskeistä

Lasten suullinen perinne:

- *Aiemmin lasten ja koululaisten omaa perinnettä ovat tutkineet mm. Helena Saarikoski, Lea Virtanen... > painotus esim. koululaisvitseissä, leikkiloruissa
 - *Väittäisin että perinne on viimeisen kymmenen vuoden aikana muuttanut rajusti muotoaan > netti ja somen aikakausi
 - *Esimerkiksi hyppynaru- ja taputusleikit ovat katoamassa, tilalla toisaalta uusia muotoja.
 - *Vaikkapa koululaisvitsit elävät lasten tekemissä youtube-videoissa
- Diginatiivien maailmassa netti ja lisätty todellisuus on koko ajan läsnä > sitä ei voi ehkä erottaa suullisesta perinteestä?

KYSYMYKSIÄ:

Lasten ja nuorten omat kulttuurit ja niiden tuottama suullinen perinne, kuinka se saadaan talteen?

Esim. Cosplay-kulttuuri, fanikulttuurit (esim. fanitarinat), kepparikulttuuri...

Perinnetietoisia, keskeistä tietty suullisestikin välittyvä perinne > toisaalta siirtynyt myös paljon nettiin, kirjoitettuun muotoon

Menetelmiä lasten ja nuorten perinteen tallentamiseen:

- Sadutus menetelmänä saada talteen lasten omaa kulttuuria
- Jo päiväkotikäisten kanssa toteutettu osallistavaa kerrontaa, jossa lapsi itse kertojan roolissa
- Aikuisen on kyettävä siirtämään pois oma arvottamisensa; esimerkiksi sarjojen hahmot ovat nykylasten arkipäivää ja sinällään täysin arvokkaita hahmoja lasten omassa tarinankerronnassa ja perinteessä
- Lukukeskuksen ja Aleksis Salusjärven Sanat haltuun -rap-työpajat ammattikouluissa > nuorten omat tekstit ja oma elämä pohjana

Lapsuuden ja nuoruuden perinteen ongelma on sen tietty lyhytjänteisyys > seuraava vaihe koittaa pian, sukupolvet vaihtuvat nopeaan

Toisaalta pisimmät osat perinteestä ovat eläneet vuosisatoja (esim. Keisari seisoo palatsissaan – runoelma) > kiinnostava nähdä miten perinne elää uudessa digiajassa!